

Biskup kujawsko-kaliski Stanisław Zdzitowiecki dekretem z dnia 02 lutego 1922 r. erygował nową, drugą chronologicznie parafię we Włocławku, która została wyłoniona z parafii św. Jana Chrzciciela. Zamyśl jej utworzenia we włocławskiej dzielnicy południowej, zwanej „Bularką”, a następnie „Kokoszka”, dojrzał już przed I wojną światową. Ale dopiero szybko wzrastająca liczbą mieszkańców oraz poważny zapis włocławskiego przemysłowca Leona Bojańczyka na rzecz kościoła umożliwiły utworzenie nowej parafii.

Erygowana placówka duszpasterska została powierzona Diecezjalnemu Stowarzyszeniu Księżych Charystów, a jej pierwszym proboszczem został ks. Józef Straszewski. W dniu 15 marca 1922 r. pierwszy proboszcz objął nową parafię. Do czasu wybudowania tymczasowej kaplicy nabożeństwa parafialne (z wyjątkiem pogrzebów) odprawiano w bazylice katedralnej, pogrzeby zaś w kościele klasztorным reformatów. Dzięki staraniom i pomocy Księżych Charystów proboszcz już w pierwszym roku swego duszpasterzowania przystąpił do budowy tymczasowej kaplicy, zaprojektowanej przez architektów Dąbrowskiego i Narębskiego. Prace budowlane postępowyły bardzo szybko, tak że 31 grudnia 1922 r. bp S. Zdzitowiecki mógł poświęcić ten tymczasowy kościół. W roku następnym rozpoczęto gromadzić materiały budowlane na właściwą świątynię, przewidzianą w stylu neobarokowym wg projektu architekta Buraczewskiego z Warszawy. Prace rozpoczęto w 1925 r., a 19 września następnego roku sługa Boży sufragan bp Wojciech Owczarek dokonał poświęcenia fundamentów i wmurowania aktu erekcyjnego kościoła.

Do 1939 r. wybudowano i oddano do użytku wiernych nawę główną, nawy boczne i dwie zakrystie. Tymczasowa zaś kaplica została przebudowana na plebanię. Niedokończona świątynia, zamieniona przez niemieckiego okupanta na magazyn cykorii, szczęśliwie przetrwała okres wojny, chociaż były plany jej zburzenia.

Kościół św. Stanisława BM to trzynawowa świątynia, zbudowana na planie krzyża z kopułą na przecięciu nawy z transeptem. Sklepienia naw, kopuły i prezbiterium wykonane zostały z cegły. Po zakończeniu II wojny światowej zbudowano prezbiterium i kopułę.

W ten sposób przygotowana świątynia została konsekrowana w 1958 r. przez bp. Antoniego Pawłowskiego. W latach późniejszych dokonano dalszych prac: urządzono w kościele sale katechetyczne, sprawiono nowe nastawy stiukowe ołtarza głównego i ołtarzy bocznych wg projektu artysty-plastyka Antoniego Bisagi z Włocławka oraz pokryto kopułę blachą miedzianą. W 1993 r. pobudowano z cegły nową dzwonnice wg projektu architekta Wojciecha Bromirskiego. Dla trzech dzwonów zainstalowano napęd elektryczno-komputerowy. W tym samym roku otynkowano zewnętrzną elewację kościoła. Rok 1995 zapisał się w historii parafii wymalowaniem wnętrza kościoła wg projektu artysty-plastyka Włodzimierza Kaniewskiego. W roku następnym przywrócono w prezbiterium okno środkowe i wstawiono witraż przedstawiający Patrona kościoła, zaprojektowany i wykonany przez artystów-plastyków Elżbietę i Andrzeja Bednarskich z Rypina. Dnia 25 maja 1997 r. podczas jubileuszowej uroczystości 75-lecia istnienia parafii bp ordynariusz Bronisław Dembowski poświęcił dwie pamiątkowe tablice, zaprojektowane przez artystę-plastyka Stanisława Mystka z Poznania.

13 czerwca 1999 r. w Warszawie Ojciec Święty Jan Paweł II zaliczył pierwszego proboszcza ks. Józefa Straszewskiego w poczet 108 błogosławionych męczenników Kościoła w Polsce z okresu II wojny światowej. Dla uczczenia tego historycznego wydarzenia sprawiono w kościele parafialnym tablicę pamiątkową i obraz pędzla artysty-malarza Mikołaja Konczalskiego, ukazujący Błogosławionego na tle kościoła św. Stanisława BM.

Z czasem terytorium parafii pomniejszono na rzecz nowopowstających parafii włocławskich: Wszystkich Świętych (w 1968 r.), św. Józefa (1977), Najświętszego Zbawiciela (1981), św. Maksymiliana (1983), Narodzenia Najświętszej Maryi Panny (1984, powiększoną o część parafii

św. Stanisława BM jeszcze w 1994 r.).

W latach 2003-2009 przeprowadzono szereg prac remontowych w kościele i domu parafialnym (skompletowano nowe ławki, przeprowadzono gruntowną konserwację blachy i rynien na kościele i plebanii, uporządkowano teren wokół kościoła, kładąc kostkę brukową i granitowe schody). Ufundowano dwa witraże w prezbiterium świątyni: św. Piotra i św. Pawła oraz obraz „Jezu ufam Tobie”.

Na terenie parafii znajdują się także: krzyże (przy głównym wejściu do kościoła, przy domu parafialnym), figura Serca Jezusowego (w narożniku plebanii) oraz figury maryjne (ul. Chłodna, ul. Długa, ul. Kapitulna).

[tekst: *Rocznik Diecezji Włocławskiej 2011*, Włocławek 2011, s. 163-164]

Budowa kopuły kościoła p.w. św. Stanisława BM we Włocławku.

Świadectwo parafianina - p. Henryka Kryszewskiego - budowniczego kościoła

„...To było 1951 roku, wiosną ...ksiądz Proboszcz - Piotr Zwierz na niedzielnej Mszy św. ogłosił, że będzie budowa wieży kościoła i każdy kto może przyjść, □ niech przyjdzie do pomocy. Zgłosiłem się i ja do pomocy. Pamiętam, że ołtarz świątyni był przesunięty do środka kościoła a za ołtarzem była niedokończona wieża. Trzeba było zrobić wysokie rusztowanie. Cieśla p. Kapuściński budował to drewniane rusztowanie a ja nosiłem mu deski i długie okrągłaki na potrzeby niekończącej się wysokości. Pomagałem od godziny 7 do 15 - bo tak pracował cieśla. Czasami przychodzili inni ludzie też pomagać – wiele osób brało udział w tym niełatwym przedsięwzięciu. Następnie Ksiądz musiał kupić cegłę i wapno; jak wiemy, o materiały budowlane było trudno. Ksiądz kupił cegłę w Ciechocinku, od kogoś prywatnie, jeśli ja to dobrze wówczas zrozumiałem. Cieśla p. Kapuściński, ja i jeszcze ktoś trzeci pojechaliśmy wozem konnym do Ciechocinka po tę cegłę. □ Ksiądz załatwił wagon na kolei i wozem konnym woziliśmy cegłę na rampę pociągu. Następnie cegła przyjechała do Włocławka i znów wozem

konny przywoziliśmy tą cegłę na plac budowy. Gdy było wapno i cegła rozpoczęła się budowa wieży. Ksiądz zatrudnił murarzy, trzeba było dostarczyć wapno i cegłę wysoko do góry. Przyszło jeszcze paru chłopaków. Cieśla p. Kapuściński zrobił nam do noszenia cegły specjalne stelaże na plecy - zwane kozami - była to szeroka deska z przybitymi rączkami do przodu, zakładało się to na ramiona i na nich układało się cegłę. Kładło się najczęściej ok. 15 cegieł (cegła waży 3 kg, to było 45 kg!). Na samą górę szło się około 15 minut, trzeba zaznaczyć że do góry przechodziliśmy po deskach; były tylko listwy bezpieczeństwa, poprzeczne, przybite żeby nie osunąć się do tyłu. Do transportu wapna były zrobione nosiłki, skrzynie z dwoma rączkami do przodu i z dwoma do tyłu. Dwóch chłopaków niosło to na górę z niemałym wysiłkiem. Tak pomagałem od wczesnej wiosny do późnej jesieni..."

Henryk Kryszewski

Budowniczy kościoła

```
{AG thumbWidth="60" thumbHeight="30" thumbAutoSize="none" arrange="priority"
backgroundColor="ffffff" foregroundColor="808080" highlightColor="fea804" frame_width="500"
frame_height="300" newImageTag="0" newImageTag_days="7" paginUse="0"
paginImagesPerGallery="10" albumUse="0" showSignature="0" plainTextCaptions="0"
template="classic" popupEngine="slimbox"}Historia{/AG}
```